

Mölnåls stad

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

**UTVECKLINGSCENTRUM
FÖR DANS I MÖLNÅLS**

FÖRSTUDIE

Uppdr. Nr P10191-1
/Henrik Turesson

Göteborg 2011-03-02

Pyramiden arkitekter ab
Bohusgatan 15
411 39 GÖTEBORG
Tel 031-750 13 00
Fax 031-750 13 01

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

s. 2

1. Inledning	3
2. Verksamhetsbeskrivning	4
3. Behov	7
4. Utrymmesbehov	7
5. Huvudfunktioner	8
6. Tillgängliga handlingsalternativ	8
7. Fastigheten	9
8. Samhällsservice	10
9. Omgivning	10
10. Teknik	12
11. Tidplan	14
12. Ekonomi	14
13. Analys/ Rekommendation	15
14. Bilagor	15

1. INLEDNING

Bakgrund

Västra Götalandsregionens kultursekretariat initierade våren 2008 en utredning gällande dansutveckling i regionen. I Rapporten om ett *Dansens Hus* i Västra Götalandsregionen (KUN 252-2009) redovisade Brittmo Bernhardsson tankar och idéer kring en framtida regional dansutveckling. Kultursekretariatet påbörjade under hösten 2009 direkta samtal kring dansutveckling med Göteborg, Vänersborg och Mölndal.

Dialog och möten mellan Mölndals stad och Västra Götalandsregionen resulterade i en tjänsteskrivelse KFN 90/10 och uppdrag från KS till Kultur och fritidsförvaltningen att genomföra en förstudie (KS 178/09).

Innehåll

Enligt uppdraget skall förstudien presentera:

1. Möjlig lokalisering med utgångspunkt från två områden i Mölndal;
Alternativ 1. Forsåker
Alternativ 2. Vid Fässbergsgymnasiet
2. Förslag på verksamhetsinnehåll
3. Förslag på projektorganisation
4. Uppskattning av investerings- och hyreskostnader

Under tiden för denna förstudie har ett alternativ 3 uppstått som en möjlig tillfällig lösning. Då kulturskolan i Mölndal flyttar från sina lokaler vid Kvarnbygatan skulle dessa kunna nyttjas för att starta upp dansverksamheten i mindre omfattning. Konsekvenser av detta beskrivs också i denna förstudie.

Syfte

Förstudien skall resultera i ett underlag för beslut i kommunstyrelsen om hur fortsatt arbete och utveckling av projektet skall bedrivas.

Medverkande

Mölndals stad	Sofia Lubian	Kultursamordnare, Kultur och fritidsförvaltningen
Västra Götalandsregionen	Lars Lundgren	Kulturutvecklare
Mölndals stad	Marie Petersson	SF Utveckling och förvaltning
Arkitekt	Henrik Turesson Zlatan Bosnic	Pyramiden arkitekter ab

2. VERKSAMHETSBESKRIVNING

Verksamhetsidé

Verksamhetsidén till ett utvecklingscentrum för dans som uppdraget baseras på är:

- Tillgodose Danscentrum Västs behov av utrymmen
- Studios för produktion och uthyrning
- Utrymme för den sociala dansen
- Kontorsutrymmen för administrativ verksamhet
- Foajé och experimentellscen
- Caféverksamhet och social yta

Verksamhetsinnehåll

Innehållet i utvecklingscentrum för dans har sin utgångspunkt i att skapa:

Ett regionalt och kommunalt inspirerande center,

med utgångspunkt i mötet mellan olika genrer och aktörer, ideella som professionella.

Förslagen är utformade för att inkludera och skapa möten mellan olika former av dans i den bredaste bemärkelse. Besökare kommer till huset i rollen som dansare, deltagare, publik, aktör, projektutvecklare, intressent, informationssökare eller bara för att vistas i miljön och ta en kopp kaffe. Oavsett lämnar man huset med inspiration, kreativitet, kunskap och lust.

Produktioner, metoder, projekt och sammankomster har potential att utvecklas i huset som på olika sätt, kommer lokala och regionala medborgare till gagn.

Regionens och kommunens invånare kommer att erbjudas att vara delaktiga i workshops, föreläsningsverksamhet, kurser, föreställningar, uppvisningar, arrangerade danser, tävlingar etc.

En interaktiv och utåtriktad mötesplats med mångfald, samverkan och gränsöverskridande utveckling.

Förslagen är utformade och placerade i lämpliga omgivningar och sammanhang för att möjliggöra synergieffekter och samordningsvinster med såväl verksamheter inom huset som i området. Mölndal som kommun har stora fördelar med närheten till Göteborg och centrala kommunikationer, vilket är en viktig aspekt i formandet av en mötesplats för invånare från hela Västra Götalandsregionen. Centrat som utgörs av mångfacetterade aktörer, har tillsammans bra förutsättningar att utveckla lokala, regionala, nationella och internationella projekt samt en plattform för Arts in residence* och Community Arts.**

En kreativ plattform för mindre kulturföretagare och verksamheter.

Utvecklingscentrum för dans har möjligheten att utvecklas till en attraktiv miljö där verksamheter med inriktning mot dans, såsom småföretagare, projekt/projektutveckling, forskning, samordningsverksamheter, inkubatorer m.fl. kan etableras och växa tillsammans med andra kulturverksamheter.

* Arts in residence - program bl.a med Internationella dansprogrammet, som tillsammans med lokala partners arbetar för att skapa vistelser för internationella professionella aktörer inom danskonsten.

** Community Arts, som närmast kan översättas med "dialogkonst", kännetecknas av konsten i samverkan eller dialog med samhället. Socialt inriktad konst som fokuserar på mänskliga relationer och social interaktion.

Ingående funktioner

Danscentrum Väst

I utvecklingscentrum för dans utgör Danscentrum Väst (DcV) en viktig bas som representant och plattform för den professionella danskonsten. Organisationen är initiativtagare till många utvecklingsprojekt och har ett brett regionalt, nationellt och internationellt nätverk.

DcV erbjuder bl.a sina medlemmar repetitionsmöjligheter i form av subventionerade studios. Anpassade lokaler för repetitioner av större och mindre produktioner är en förutsättning för att vidare utveckla verksamheten. Det dagliga arbetet består av daglig träning, kultur- och arbetsmarknadspolitiska frågor, information, rådgivning med mera. DcV arbetar speciellt med att utveckla arbetsmarknaden för de fria danskonstnärerna och att utveckla infrastrukturen för dansområdet.

Tillsammans med DcVs nätverk och kunskaper inom det professionella scenkonstområdet samt andra aktörer, har centrat möjligheter att tillsammans med medborgare utveckla en projektplattform som gemensamt utforskar Community Art. DcV har stora erfarenheter kring att arbeta med Arts in residence. Centrats ytmässiga kapacitet skulle tillåta denna verksamhet att utvecklas och spira tillsammans med staden.

DcVs behov av lokaler är 3 studios, hygienutrymmen och plats för administration.

Den sociala dansen

Dans är en växande folkrörelse. Människor dansar för glädje, motion, rehabilitering och sällskap.

Utvecklingscentrum för dans kan vara en möjlig arena och mötesplats för den sociala dansen samt ett sammanhang för den (ofta) föreningsstyrda dansen att utvecklas och bilda nätverk.

Genom en samlad plattform skapas möjligheter för samverkan, regionalt nätverksbyggande och utveckling.

I möten med dansföreningar uttrycker de intresse av en gemensam yta för att skapa synergieffekter samt möjliggöra samarbeten och utveckling, konstnärliga som administrativa.

Det finns flera aktiva dansföreningar i varierande åldrar i GR-området och i Västra Götalandsregionen. Behovet av lokaler av större karaktär för den sociala dansen är hög. De aktörer som intervjuats i förstudien har samtliga ställt sig mycket positiva till en gemensam lokal där flera dansuttryck möts.

Danssporten

Är en idrott vars behov i många år har fallit mellan stolarna, kultur - idrott. Många av de lokaler som idag används för tävlingar är gymnastikhallar utan anpassat golv eller för sporten, estetiskt tilltalande. Svenska Danssportsförbundet meddelar att det råder stor brist på lokaler att arrangera regionala, nationella och internationella tävlingar i Sverige idag. Bristen är som störst i storstadsmiljöer med närhet till kommunikationer. Det arrangeras totalt ca 60 nationella och regionala tävlingar per år. Årligen arrangeras även internationella tävlingar men skulle kunna öka om det fanns tillgång till anpassade lokaler i närheten av goda kommunikationer.

Som i andra sporter är danssporten beroende av styrda mått för att tävlingar ska kunna arrangeras. I utvecklingscentrum för dans är lokalen utformad efter angivelser i SKLs måttbok gällande danssport.

Produktion och uthyrning

En möjlig plattform kring produktionsutveckling för arenor och institutioner inom Västra Götalandsregionen.

Enligt rapporten *Ett dansens hus* råder det brist på lokaler för produktion och repetition. Förslagen är utformade för att möjliggöra extern uthyrning under längre eller kortare perioder. Utvecklingscentrum för dans kan ses som ett komplement till behoven av lokal från de större arenorna i regionen. Men också möjliggöra samarbeten med konstnärliga utbildningar genom att erbjuda scen och repetitionslokaler för pedagogisk verksamhet, professionella grupper och kompanier. Föreställningar, genrep, i mindre format kan även förläggas i lokalerna och på den mindre scenen. Ytorna i utvecklingscentrum för dans välkomnar; tävlingar, workshops, dance battles, jams samt utveckling av Arts in Residence. Lokalerna tillgodoser även behoven hos föreningsstyrda aktiviteter och sammankomster.

Café/mötesplats/Foajé/experimentscen

Utvecklingscentrum för dans inkluderar sociala ytor för möten, föreställningar, diskussioner och samtal. Foajén inrymmer såväl café som scen för exempelvis mindre experimentella produktioner, dansfilmsvisning mm. Här kan även arrangeras seminarier, workshops och föreläsningar.

Foajén kan även här ses som ett komplement till arenorna i kommunen och regionen.

Administration/information/projektutveckling

Den administrativa delen av lokalen utgörs främst av kontorsplatser avsedda för DcVs behov men som också kan tjäna som temporära arbetsstationer för tillfälliga projekt och verksamheter.

Utvecklingscentrum för dans har ambitionen att verka som ett informationsnav kring dans och danskonsten i Västra Götalandsregionen.

Aktörer inom dans har stora behov kring marknadsföring. En gemensam plattform utgör möjlighet för samverkande insatser kring kommunikation och marknadsföring.

Förslag till projektorganisation

- Mölndals stad och Västra Götalandsregionen i delat väldefinierat partnerskap såsom projektägare och styrgrupp.
- Projektledare/projektkoordinator som samordnar uppdraget och projektleveranserna
- Arbetsgrupp för utveckling av verksamhetsinnehåll bestående av representanter från olika genrer genom; Kultur och fritidsförvaltningen, Danscentrum väst, danssporten, dansskolor, fria aktörer/kompanier, den ideella sektorn samt representerar från den unga dansen. Utökas efter behov.

3. BEHOV

Primärt för verksamheten är naturligtvis danssalarna. Dessa skall ha en rumshöjd på minst 6 meter och den stora danssalen skall ha mått som möjliggör tävlingar på åtminstone nationell nivå. Någon specifik anläggning för detta finns ej i Västra Götalandsregionen. För att kunna tillfredställa dessa behov krävs antingen nybyggnad eller mycket stora lokaler tillgängliga för ombyggnad, vilket är fallet i Forsåkerområdet.

4. UTRYMMESBEHOV

Utvändiga ytor

Verksamheten kräver i princip inga utvändiga ytor, förutom goda angörings- och parkeringsmöjligheter. Däremot är det önskvärt och trevligt med utvändiga rekreationsyta, för t ex uteservering.

Invändiga rumsytor

Danssal	1st	300-320 m ²
Studios	3st	100-150 m ²
Studios	2st	ca 50 m ²

Publik avdelning skall innehålla:

Cafe / Social yta
Experimentell scen
Omklädningsrum och hygienutrymmen
Loger
Förråd

Administrativ avdelning skall innehålla minst fem kontorsplatser med pausrum och toalett.

Utrymmen för teknik

Ytor totalt

Se även Bilaga 3, där förslagen nedan redovisas.

Alternativ 1 Forsåker, 1A	1950 m ² ombyggnad
Forsåker, 1B	1350 m ² ombyggnad 600 m ² nybyggnad (ca 600 m ² rivning)
Forsåker, 1C, Budgetalternativ, Två studios utgår	1650 m ² ombyggnad

Alternativ 2 Vid Fässbergsgymnasiet, 2A	1850 m ² nybyggnad
Vid Fässbergsgymnasiet, 2B	1650 m ² nybyggnad
Alternativ 3 F. d. Kulturskolan	650 m ² ombyggnad

5. HUVUDFUNKTIONER

Danssal

En tillräckligt stor sal och tillräcklig rumshöjd, minst 6 meter. Parkettdansgolv. Se även verksamhetsbeskrivning.

Studios

Rum för dans av alla slag. Golv konstrueras dock för klassisk dans då de ställer speciella krav på hårdhet och svikt, dansmattor. Spegelväggar.

Cafe / Social yta/ Experimentell scen/ Administration och övriga ytor

Se verksamhetsbeskrivning.

6. TILLGÄNGLIGA HANDLINGSALTERNATIV

Alternativ 1, Forsåker

Detta innebär en bearbetning av befintliga lokaler i Forsåkersområdet. Trots det stora antalet tomma lokaler är det endast två som till fullo kan uppfylla krav på öppen golvyta och tillräcklig takhöjd. I de flesta tillgängliga lokaler skulle pelarplaceringar utgöra ett hinder för stora dansgolv. Det enda läget som uppfyller kraven är den gamla maskinhallen i anslutning till områdets entré mot Kvarnbygatan. Detta alternativ är också möjligt att genomföra utan att övriga delar av Forsåker påverkas, vilket är nödvändigt, då färdigställandet av hela området ligger relativt långt fram i tiden. Placeringen skulle redan nu kunna innebära en profilering av området som ett kulturellt centrum.

De föreslagna byggnaderna är idag markerade för rivning i utvecklingsplanen för Forsåker. Rivningsplanen måste revideras och utvecklingscentrum för dans kan ses som en framtida entré till området från Kvarnbygatan.

Nedan redovisas tre förslag på ombyggnad av befintliga byggnader.

Det första förslaget (se 1A, Bilaga 3) anpassas helt och hållet efter befintliga förutsättningar med minimala ombyggnadsåtgärder. Planlösning är anpassad efter befintliga byggnadsdelar med små möjligheter för utvändigt gestaltning. Den administrativa delen och cafédelen stämmer mycket väl mot behoven och går i princip att använda som den är efter utförd ytskiktsreovering.

Vissa ingrepp krävs kring trappan i anslutning till studiolokalerna. Denna variant kan med visst fog ses som ett sätt att bevara en senare epok av bebyggelsen i det gamla industriområdet. Dels den stora maskinhallsvolymen och dels den låga entrébyggnaden från 70-talet, med den tidens stilideal.

Den andra varianten (se 1B, Bilaga 3) visar ett förslag där man ersätter den låga entrébyggnaden med en ny tillbyggnad. Ytorna som skapas blir effektivare, med större möjligheter för en spännande gestaltning av entrédelen. Detta ger en helt annan möjlighet att skapa en starkare arkitektonisk profil till danscentrat och ett modernt Forsåkersområde.

Budgetalternativ (se 1C, Bilaga 3) är ett förslag som bygger på den första varianten med minskade verksamhetsytor och en förenklad ombyggnad av administrationsdel.

Alternativ 2, Vid Fässbergsgymnasiet

Nybyggnad vid Fässbergsgymnasiet. Här kan man uppföra en byggnad med stark profil specifik för ändamålet. En byggnad med hög arkitektonisk ambition och goda förutsättningar för en högt klassad miljöbyggnad.

Den första förslaget (se 2A, Bilaga 3) visar ett förslag på nybyggnad med huvudentrén placerad mot bostadsområdet. Konsekvensen blir en planlösning med centrala gemensamma rum och intressanta rumsbildningar.

Den andra varianten (se 2B, Bilaga 3) är en byggnad med huvudentré placerad mot Fässbergsgymnasiet där man får mer koncentrerad och rationell planlösning med spännande rumsbildningar.

Alternativ 3, F. d. Kulturskolan

F. d. Kulturskolan i Mölndal vid Kvarnbygatan. Detta är att betrakta som en tillfällig lösning, främst för Danscentrum Väst, under den tid det tar att genomföra något av alternativ 1 eller 2. Det skulle innebära att utvecklingscentrum för dans skulle kunna etablera sig i Mölndal men expansionsmöjligheter saknas.

Dock krävs byggåtgärder för tillgänglighet, sammanslagning och viss anpassning av lokaler samt tillskapande av omklädningsrum och hygienutrymmen.

7. FASTIGHETEN

Geografisk placering

Samtliga alternativ ligger på mark som ägs och förvaltas av Mölndals stad, se sida 1, Bilaga 3.

Planer

Båda alternativen kräver ny detaljplan.

I fallet Forsåker krävs att hus i de angivna förslagen markerade som rivningsobjekt i kommunens plan sparas helt eller delvis.

8. SAMHÄLLSSERVICE

Alternativ 1, Forsåker

Avståndet till Mölndals centrum är ca 500 meter och viss service i form av handel, lunchrestauranger mm finns i närheten utmed Kvarnbygatan.

Mölndalsbro resecentrum, tåg, buss och spårvagn ligger ca 350 meter från entrén. Busshållplats på Kvarnbygatan närmast i direkt anslutning.

Alternativ 2, Vid Fässbergsgymnasiet

Avståndet till Mölndals centrum är ca 1000 meter och serviceutbud motsvarande Kvarnbygatan finns inom en 500-metersradie.

Mölndalsbro resecentrum ligger ca 1200 m bort och avståndet till bussållplatser vid Toltorpsgatan är ca 300 m.

Alternativ 3, F. d. Kulturskolan

Ungefär samma förhållande som alternativ 1, med det tillägget att kulturskolan ligger 200 meter längre upp på Kvarnbygatan.

9. OMGIVNING

Angöring – parkering

Alternativ 1, Forsåker

Angörs med fordon via rondellen Mölndalsbro-Kvarnbygatan och Gamla kvarnbygatan som avslutas med en vändplats utanför entrén. Närmsta parkeringsplats, 100 m västerut, delas idag främst av grannarna Frälsningsarmen och Forever Living Products AB och bedöms i nuläget vara tillräcklig för den dagliga verksamheten.

Alternativ 2, Vid Fässbergsgymnasiet

Angöring via Toltorpsgatan, Lerbrännargatan, Lerbrännarstigen. Detta alternativ kräver breddning av Lerbrännarstigen och anläggning av angöringsytor. Parkeringssituationen i området är inte optimal, man är främst hänvisad till gatuparkering i redan hårt nyttjade bostadsområden. Detta är ett problem som delas

med Fässbergsgymnasiet och en flytt av kulturkolan, så det kan eventuellt ses som ett mindre infrastrukturprojekt i samband med detta.

Alternativ 3, F. d. Kulturskolan

Fordonsangöring via Kvarnbygatan, ett begränsat antal parkeringsmöjligheter i den omedelbara närheten.

Återvinning – sophantering

Återvinnings- och avfallshantering kan anordnas i soprum inom anläggningarna med tillgänglighet för både användning och hämtning.

Bebyggelse

Alternativ 1, Forsåker

Domineras kraftigt av den storskaliga industribebyggelsen.

Alternativ 2, Vid Fässbergsgymnasiet

Plan parkmark omgiven av trevånings bostadshus och Fässbergsgymnasiet.

Alternativ 3, F. d. Kulturskolan

Se alternativ 1.

Utvändiga ytor

Alternativ 1, Forsåker

Rekreationsplatser utomhus saknas i nuläget. Under det att enrébyggnaden användes som matsal använde man en liten del av den intilliggande parkmarken som uteplats. Denna är nu inhägnad och ägs av Forever Living Products AB, men ett liknande arrangemang borde vara möjligt att återuppta.

Alternativ 2, Fässbergsgymnasiet

Byggnaden placeras på öppen mark och det finns utmärkta möjligheter att skapa en angenäm utemiljö.

Alternativ 3, Kulturskolan

Ej aktuellt.

10. TEKNIK

Hus

Alternativ 1, Forsåker, ombyggnad

Förslag 1A och 1C, Bilaga 3, bygger på att man bevarar den befintliga entrébyggnaden. Åtgärder inskränker sig i stort till ytskiktsrenovering in- och utvändigt. Byggnaden värmdes under drifttiden upp med direktverkande el vilken byts mot fjärrvärme. Högdelen, dvs lokalerna för dans, avdelas mot övriga byggnader.

Övergripande åtgärder:

- Fasader, takbeläggning, duk, och ny stomkomplettering, fönster, dörrar.
- Stomme isoleras
- Åtgärder vid trappa
- Plattformshiss

Förslag 1B, Bilaga 3, som ovan men rivning av lågdel och nybyggnad av entrédel.

- Grundläggning, platta på mark.
- Stomme, huset byggs med stålstomme och utfackningsväggar.
- Fasader, takbeläggning och stomkomplettering
Fasader utförs med skivmaterial/puts.
Tak utförs med duk.

Alternativ 2, Vid Fässbergsgymnasiet, nybyggnad

- Grundläggning, platta på mark, geotekniska förhållanden innebära pålning.
- Stomme, huset byggs med stålstomme och utfackningsväggar.
- Fasader, takbeläggning och stomkomplettering.
Fasader utförs med skivmaterial/plåt.
Tak utförs med duk.

Alternativ 3, f. d. Kulturskolan

Ombyggnaden av befintliga lokaler. Så små ingepp som möjligt, behoven anses kunna tillgodoses i plan 2 och 3.

Rivning av befintlig inredning i aulan.
Rivning av mellanväggar för att uppnå större rum.
ordningställande av omklädningsrum och hygienutrymme.
Ytskiktsrenovering och nya dansgolv.
Tillbyggnad av hiss.

Utrustning lokaler

- Ljudanläggning i samtliga danssalar och i utrymmen för den experimentella scenen.

Luftbehandling, värme och sanitet

Generell beskrivning Alternativ 1 och 2:

- VVS-anläggningar
Kall-, spill- och dagvatten inkopplas till kommunens servis.
Uppvärmning sker via fjärrvärmenätet.
Byggnaden skall betjänas av ett luftbehandlingsystem med värmeåtervinning.
Luftbehandlingsaggregat placeras inom byggnaden
Styr och övervakning sker enligt Mölndals stads Teknisk standard.

EL och telesystem

Generell beskrivning Alternativ 1 och 2:

- EI-anläggningar
Byggnaden förses med elinstallationer enligt svensk standard med kompletteringar specifika för verksamheten. Tillräcklig effekt skall finnas tillgänglig för energikrävande arrangemang.
Belysning anpassas efter verksamhet.
Fastigheten förses med kombinerat inbrottslarm och brandlarm. Larmöverföring till räddningstjänsten.

Brand

Hela anläggningen brandsektioneras.
Utrymningsvägar tillgodoses.

Akustik

Danslokalerna ställer stora krav på akustisk anpassning.

Tillgänglighet

Alternativ 1 och 2 erbjuder full tillgänglighet

11. TIDPLAN

Skeden

Förstudie klar	Mars 2011
Beslut	
Systemhandling	ca 3 månader
Beslut	
Projektering	ca 5 månader
Upphandling	ca 2 månader
Byggnation	ca 1 år

Detaljplanen måste omarbetas i både alternativ 1 och 2. Projektet är beroende av när denna är klar. Projektering kan utföras under denna process men byggnation kan startas först när planen är antagen och fastställd.

12. EKONOMI

Dansen lever under andra förutsättningar än exempelvis musiken och upplevelseindustrin och består inte av kapitalstarka aktörer. Tillskillnad från Brew House* som bland annat initierades som ett näringspolitiskt tillväxtprogram, får man snarare se ett utvecklingscentrum för dans som ett led i att fylla kulturpolitiska dimensioner, vilket behöver ekonomisk förstärkning i drift, exempelvis genom subventionerade hyror.

Verksamheten bidrar till attraktionskraft för såväl kommun som region och utgör en potentiellt viktig aktör inom begreppet kulturturism och besöksnäring. Utvecklingscentrum för dans bildar en tydlig markör och profil för såväl region som kommun, vilket skapar ett nationellt och internationellt intresse.

Vid intervjuer med olika aktörer är subventionerade lokaler för så väl den professionella danskonsten som den ideella dansen, direkt avgörande. Behovet av anpassade danslokaler för olika genrer av dans till en rimlig hyra är oerhört stort både inom Mölndal och i kranskommuner inklusive Göteborg. Den kreativa miljö som centrat skapar attraherar potentiella hyresgäster utifrån samordningsvinster, utvecklingspotential samt sammanhang.

Ett utvecklingscentrum för dans har stora möjligheter att utifrån de nätverk och idéer som sammanhanget skapar, bilda en plattform för projekt och utbyten med internationell finansiering. Det finns en variation av olika stöd inom EU som riktar sig till att utveckla innehåll, metoder mm, dock ej till uppförandet av byggnader.

Investering och hyreskonsekvenser: se Bilaga 1 och 2.

*Brew House i Göteborg – Ett kreativt center inom musik- och upplevelseindustrin, www.brewhouse.se

13. ANALYS/ REKOMMENDATION

Förstudien rekommenderar placering av ett utvecklingscentrum för dans i Forsåker utifrån ett flertal aspekter. Placeringen är central och lättillgänglig från vitala kommunikationer.

Miljön i Forsåker är bärare av det industrihistoriska arv som tillhör Mölndal, vilket genom nytt innehåll lever kvar för kommande generation. Exempel på industrimiljöer som återvunnits och omvandlats till kulturarenor med positiva effekter finns det gott om i Europa.

Miljön i Forsåker är ypperlig och attraktiv för att utveckla kulturverksamheter. I intervjuer med potentiella verksamheter i utvecklingscentrum för dans, ser man området som en spännande plats att utvecklas på samt samordningsvinster med kulturverksamheter i det närliggande området Kvarnbyn.

Placering av utvecklingscentrum för dans i Forsåker kompletterar planerna kring den pågående stadsförnyelsen. Området har även varit föremål för en förstudie kring Forsåker som evenemangsområde (på uppdrag av Mölndals turism) som målar upp en bild av ett attraktivt område att både bo och vistats i.

14. BILAGOR

Bilaga 1	Kostnadsbedömning	3 sidor
Bilaga 2	Driftskostnad och hyreskonsekvenser	2 sidor
Bilaga 3	Ritningar och illustrationer	13 sidor